

Kokous Kiiruun koulun sisäilmaongelman johdosta

Aika: 21.11.2013 klo 15:00 – 17:00

Paikka: Someron kaupungintalo

Osallistujat: tekninen johtaja Marko Mäkinen, tilakeskuksen päällikkö Jouni Elo, rakennusmestari Kari Kostander, maanrakennusmestari ja työsuojelupäällikkö Jyrki Rinta - Paavola, sivistysjohtaja Laila Mäkelä, yläkoulun rehtori Janne Aaltonen, lukion rehtori Jari Timonen, kouluterveydenhuollon lääkäri, työterveyslääkäri ja terveyskeskuksen johtava lääkäri Teuvo Jokinen, terveysvalvonnan johtaja Leena Haimi, terveystarkastaja Matti Naukkarinen.

1. Kokouksen avaus

Leena Haimi ehdotti kokouksen puheenjohtajaksi Marko Mäkistä ja sihteeriksi Matti Naukkarista. Ehdotus hyväksyttiin.

Leena Haimi kertoi taustatiedot tämän kokouksen järjestämiseen johtaneista syistä. Kiiruun koulun sisäilmaongelma on aiheuttanut kriisitilanteen. FSTKY:n terveysvalvonta on ryhtynyt pikaisiin toimenpiteisiin ja pitänyt kokouksen 12.11.2013 Someron kaupungin teknisen toimen kanssa. Terveysvalvonnan saamien tietojen mukaan ainoana vaihtoehtona oppilaiden terveyden suojelemiseksi on Kiiruun koulun täydellinen käyttökielto. Kokouksessa 12.11.2013 päätettiin järjestää seuraavat kokoukset yhdessä sivistystoimen, kouluterveydenhuollon ja työterveyshuollon edustajien kanssa, jotta koulun sulkemisen kiireellisyyden tarve ja hallitun väistötiloihin siirtymisen mahdollisuus täsmentyisi.

2. Terveysvalvonnan yhteydenotto Sosiaali- ja terveysministeriöön

Leena Haimi kertoi pyytäneensä terveystarkastaja Matti Naukkarista ottamaan yhteyttä sosiaali- ja terveysministeriön ylitarkastaja Vesa Pekkolaan. Matti Naukkarinen kertoi Vesa Pekkolan kannanoton Kiiruun koulun tilanteeseen. Pekkolan mukaan terveydensuojelulain mukainen tavoite täyttyy, kun koulu laitetaan käyttökieltoon ja käyttäjät siirtyvät muualle. Terveysvalvonnan ei tule osallistua vanhan koulurakennuksen suojelukysymyksiin, eikä ottaa kantaa siihen minne uusi koulu tulisi rakentaa. Pekkola ehdotti pidettäväksi kokouksen, johon osallistuisi museovirasto ja ELY-keskus, jotta kaikista näkökulmista paras mahdollinen päätös uuden koulun sijainnista syntyisi. Kokouksessa päätettiin, että tekninen osasto kutsuu museoviraston ja ELY-keskuksen mahdollisimman pian Somerolle kokoukseen, jossa käsitellään tulevan käyttökiellon vaikutusta Kiiruun koulurakennuksen suojeluarvoon. Kokoukseen osallistuu myös terveysvalvonta sekä koulu- ja työterveydenhuollon edustaja.

3. Tuoreimmat tiedot Kiiruun koulun käyttäjien oireiluista:

Laila Mäkelä kertoi, että oireilut ovat jatkuvasti lisääntyneet ja puhutaan jo kriisistä. Pahimmin oireilevilla henkilöillä on useampaa lääkitystä. Henkilökuntaa ja oppilaita on sijoitettu muualle. Kotiopetus on otettu käyttöön. Teuvo Jokisen mukaan työntekijöillä on ollut yhä pahenevia oireita. Kouluterveydenhuolto on kertonut lisääntyneistä oireista. Ongelma on pahentunut. Myös työterveyshuolto on viestittänyt samaa. Marko Mäkinen kysyi onko viimevuotisella koulun purkamispäätöksellä ollut mahdollisesti vaikutusta siihen, että oireilu on viime kuukausina lisääntynyt. Teuvo Jokisen mukaan monet ovat ehkä oivaltaneet yhdistää oireilunsa koulurakennukseen. Jari Timonen kertoi, että henkilökunnan oireilu on selkeästi lisääntynyt, oireina on ollut ylähengitystieoireita ja äänen menetyksiä. Laila Mäkelän mukaan henkilökuntaa on lähtenyt ongelmien vuoksi myös muualle töihin. Teuvo Jokisen mukaan joitakin henkilökunnan ammattitautiepäilyjä on selvityksen alla.

4. Sisäilmaongelmien käsittely FSTKY:n mallin mukaan ja sisäilmatyöryhmän perustaminen:

Leena Haimi esitteli kaavion sisäilmaongelman käsittelystä. Malli on laadittu FSTKY:n käyttöön erään koulun sisäilmaongelmakriisin seurauksena. Leena Haimi ehdotti mallin mukaisen sisäilmatyöryhmän perustamista Kiiruun koulun sisäilmaongelman käsittelyyn. Sisäilmatyöryhmässä mukana olisivat koulun rehtorit, sivistysjohtaja, kiinteistön omistajan edustaja/t, kouluterveydenhuolto, työterveyshuolto, perusterveydenhuollosta vastaava lääkäri, työsuojeluorganisaatio ja terveysturvonta (terveysvalvonnan johtaja ja terveystarkastaja). Ehdotus hyväksyttiin. Leena Haimi ehdotti, että tämä kokous olisi jo ensimmäinen Kiiruun koulun sisäilmatyöryhmän kokous. Ehdotus hyväksyttiin. Todettiin ettei työsuojeluasioissa työntekijäpuolta edustavaa työsuojeluvaltuutettua ollut kutsuttu tähän kokoukseen, mutta tuleviin kokouksiin hänet kutsutaan mukaan. Leena Haimi esitti, että Teuvo Jokinen toimisi jatkossa sisäilmatyöryhmän kokouksissa puheenjohtajana, Leena Haimi varapuheenjohtajana ja Matti Naukkarinen sihteerinä. Ehdotus hyväksyttiin.

5. Päätösesitys käyttökiellosta ja kuulemismenettely

FSTKY:n yhtymähallitus kokoontuu 16.12.2013. Terveysturvonta valmistelee kokoukseen terveydensuojelulain mukaisen päätösesityksen Kiiruun koulun täydellisestä käyttökiellosta yhtymähallituksen päätettäväksi. Terveysturvonta tekee ennen kokousta kirjallisen kuulemismenettelyn käyttökiellosta koulukiinteistön omistajalle. Kuulemiseen tulee varata aikaa vähintään kaksi viikkoa. Päätösesityksen koulurakennuksen käyttökiellon perusteena on koulurakennuksesta laaditut selvitykset sekä lasten ja työntekijöiden pahentuneet oireilut.

6. Hallittu siirtyminen väistötiloihin ja väistötilojen toteutuminen

Jouni Elo ehdotti sisäilmasuodatinlaitteiden määrän lisäämistä Kiiruun koulun tiloihin siirtymävaiheen ajaksi sisäilman aiheuttamien terveyshaittojen vähentämiseksi. Väistötiloja on valmistumassa 8 luokkaa joulukuussa 2013. Esitilaus on tehty 12 luokasta, jotka valmistunevat tammikuussa. Lisäksi hankitaan 8 luokkaa lisää, joiden tulisi valmistua maaliskuussa, mutta tuo valmistumisaika on tässä vaiheessa hieman epävarmaa. Kaupungin tiloja olisi väistötiloiksi käytettävissä 8 luokkaa varten: Kiiruun tilan sali (terveysvalvonnan hyväksymä ja jo käytössä), uimahallin neuvotteluhuone (TV:n hyväksymä ja jo käytössä), valtuustosali ja Jukola 5 luokkaa. Kaikki rakennettavat väistötilat tulevat opetuskäyttöön ja Kiiruun tilalle tulee hallintotilat. Kaikkiaan väistötiloja olisi keväällä 2014 käytettävissä 36 luokkaa. Leena Haimi mainitsi, että pahimmin oireilevat tulee siirtää ensimmäisinä väistötiloihin. Kokouksessa päätettiin, että ensimmäisenä Kiiruun koulusta siirretään väistötiloihin luokat laajennusosista, joissa on pahimmat oireilut. Vanha osa eristetään laajennusosista. Loppujen väistötilojen valmistuessa vanhan osan luokat siirtyvät väistötiloihin. Leena Haimi muistutti Jouni Eloan TsL:n 13 §:n mukaisten ilmoitusten tekemisestä uusista väistötiloista. Lomake löytyy FSTKY:n ympäristöterveydenhuollon internetsivulta.

7. Irtaimiston siirrossa huomioitavaa

Leena Haimi korosti Kiiruun koulun tiloista väistötiloihin siirrettävien tavaroiden puhdistamisen välttämättömyyttä. Osa tavaroista kannattaa hävittää ja korvata uusilla. Siirto ja puhdistus tulee lisäksi toteuttaa dokumentoidusti. Puhdistusmenetelmistä keskusteltaessa Matti Naukkarinen kiisti otsonoinnin soveltuvuuden puhdistusmenetelmäksi ja mainitsi Työterveyslaitoksen ohjeistuksen homekiinteistön irtaimiston puhdistamisesta löytyvän Työterveyslaitoksen internetsivulta (http://www.ttl.fi/fi/tyoymparisto/sisailma_ ja_sisaymparisto/tyokalut/Documents/Homeettomaksi%20siivous%20ja%20irtaimiston%20puhdistus.pdf). Kokouksessa päätettiin irtaimiston siirrosta seuraavaa: tavaroiden siirto ja ohjeistuksen mukainen puhdistus dokumentoidaan; dokumentoidaan mistä mikäkin tavara on lähtöisin, puhdistusvaiheet dokumentoidaan ja sijoitus uusiin tiloihin dokumentoidaan.

8. Ruokalan tilanne ja käyttö tulevaisuudessa

Jouni Elo kysyi ruokalan käytöstä. Oppilaat ovat ruokailussa keskimäärin 20 minuuttia. Marko Mäkisen mukaan Kiiruun ruokalan käytön mahdollisuus olisi eduksi, koska terveyskeskuksen keittiö tullaan remontoimaan vuoden 2014 aikana. Marko Mäkinen esitti, että käyttökiellot koulusta ja ruokalasta olisivat erilliset. Ruokalan sijainti ei häiritse uuden koulun rakentamista ja se puretaan myöhemmin pois. Teuvo Jokinen ehdotti ruokalan sisäilman ylipaineistamista. Keskustelua oli ruokalan sisäilmamittauksesta sen laadun selvittämiseksi. Matti Naukkarinen kysyi ruokalan henkilökunnan oireiluista työtiloissa ja mainitsi sen olevan nopea sekä pätevä mittari sisäilman laadun selvittämiseksi. Teuvo Jokisen mukaan ruokalan henkilökunnan oireilusta ei ole tietoa. Hän ehdotti teetetäväksi henkilökunnalle kyselyn mahdollisesta oireilusta ja tehtävän terveydentilan tiivistä seuranta. Leena Haimi ehdotti, ettei sisäilmamittauksen toteuttamisesta tehtäisi vielä tässä vaiheessa päätöksiä, vaan selvitetään ensin ruokalarakennuksen nykyinen tilanne ja henkilöiden oireilu tilassa. Ruokalan välittömälle käyttökiellolle ei terveydensuojeluviranomaisella ole tässä vaiheessa perusteita. Kokouksessa päätettiin ylipaineistaa ruokalarakennuksen sisäilma. Henkilökunnan terveydentilaa päätettiin seurata. Lisäksi päätettiin, ettei sisäilmamittauksia tehdä tässä vaiheessa.

9. Käyttökiellon päätösesityksen sisältö

Tässä kokouksessa ilmenneiden asioiden perusteella terveysvalvonta tulee tekemään FSTKY:n yhtymähallituksen kokoukseen 16.12.2013 päätösesityksen Kiiruun koulun käyttökiellosta, joka on tässä vaiheessa hahmoteltuna seuraavanlainen: Kiiruun koulurakennus tullaan määräämään täydelliseen käyttökieltoon. Koulukiinteistöä ei saa myöhemminkään käyttää minkäänlaisena kokoontumistilana ellei kiinteistöä korjata asianmukaisesti siten, että kaikki riskirakenteet on korjattu ja kaikki terveyshaittaa aiheuttavat tekijät on poistettu. Käyttökielto on kaksivaiheinen, jolloin uudisosat määrätään käyttökieltoon tammikuun loppuun 2014 mennessä ja vanha osa maaliskuun loppuun 2014 mennessä.

10. Terveystarkastajan lausunto ympäristölautakunnalle 27.11.2013 mennessä

Kokouksessa todettiin tämän muistion vastaavan asiasisällöltään terveystarkastajalta pyydettyä lausuntoa Kiiruun koulun tilanteesta ympäristölautakunnan kokoukseen, joka pidetään 27.11.2013. Lausunnon kirjoittamisesta oli päätetty 12.11.2013 järjestetyssä terveysvalvonnan ja teknisen toimen kokouksessa. Näin ollen terveystarkastajalla ei ole enää tarvetta kirjoittaa erillistä lausuntoa ympäristölautakunnalle.

11. Tiedottaminen Kiiruun koulusta tehtävistä päätöksistä

Jyrki Rinta-Paavola esitti, että sovittaisiin kuka tiedottaa Kiiruun koulun tilanteesta. Leena Haimin mukaan ei ole välttämätöntä määrittää yhtä tiettyä henkilöä. Sovittiin kuitenkin, että tämän kokouksen jälkeen Leena Haimi antaa kokouksen päätöksistä tiedot Salon Seudun Sanomille. Laila Mäkelä kertoi kokouksessa laittavansa koulun internetsivulle (Ajankohtaista Kiiruun koulun tilanteesta) tiedotteen, jonka asiasisältönä on: 1) Teknisen lautakunnan päätös hankkia lisää väistötiloja, niiden lukumäärä ja valmistumisaika, 2) FSTKY:n yhtymähallitus käsittelee päätösesityksen Kiiruun koulun sulkemisesta 16.12. ja 3) Kiiruun koulun sisäilmatyöryhmä on perustettu.

12. Kokouksen päätös

Jakelu:

rehtori Janne Aaltonen, s-posti janne.aaltonen@somero.fi;

rehtori Jari Timonen, puh. 044 7791260, s-posti jari.timonen@somero.fi;

sivistysjohtaja Laila Mäkelä, puh. 0447791230, s-posti laila.makela@somero.fi;

tekninen johtaja Marko Mäkinen, 044 7791240, s-posti marko.makinen@somero.fi;

tilapalvelun johtaja Jouni Elo, puh. 044 7791249, s-posti jouni.elo@somero.fi;

rakennusmestari Kari Kostander, puh. 7791245, s-posti kari.kostiander@somero.fi;

maanrakennusmestari Jyrki Rinta-Paavola, s-posti jyrki.rinta-paavola@somero.fi;

terveyskeskuksen johtava lääkäri Teuvo Jokinen, s-posti teuvo.jokinen@somero.fi;

terveysvalvonnan johtaja Leena Haimi, puh.0500 311405, s-posti leena.haimi@fstky.fi;

vs. terveystarkastaja Matti Naukkarinen, 044 7792502, s-posti matti.naukkarinen@fstky.fi;